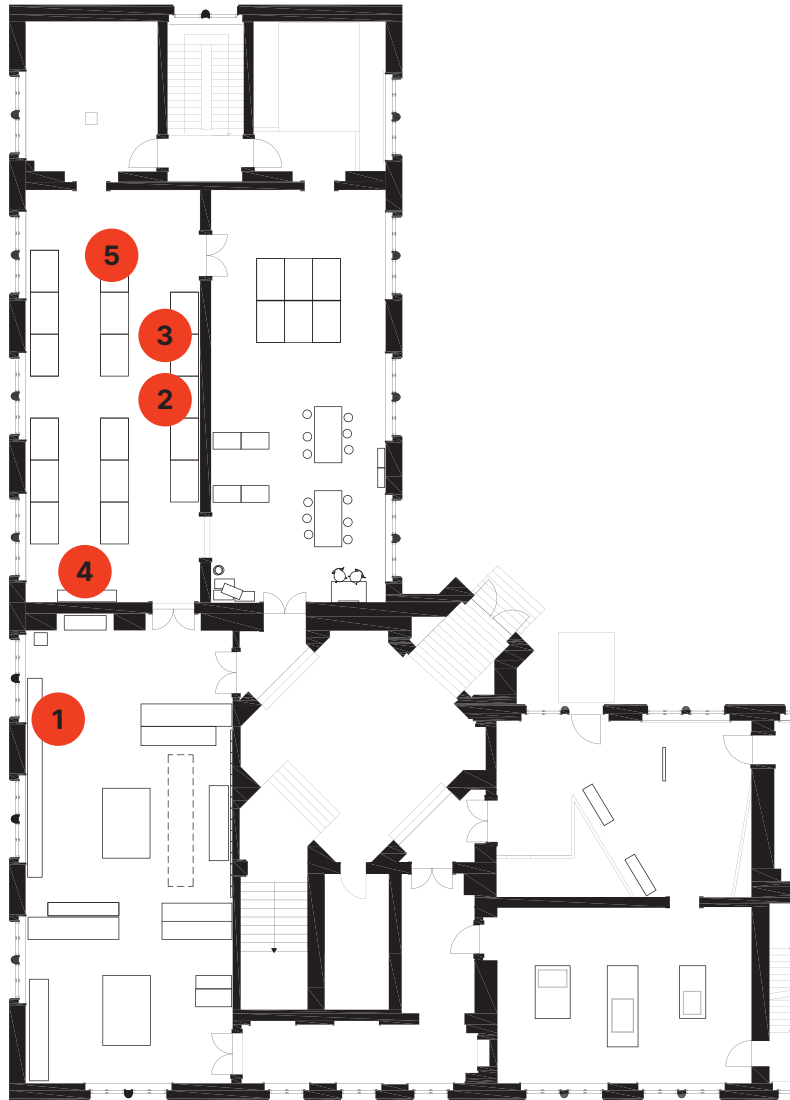

De store opdagelser

Naturvidenskabens formål er at finde ny viden om vores verden. I udstillingen kan du finde mange eksempler på genstande, der har banet vejen for nye indsigter om naturens sammenhænge.

Plantegning over udstillingen

1

Fra havets dyb

De dybeste dele af verdenshavene rummer livsformer, vi stadig ikke ved meget om, men dybhavsekspeditioner har de sidste hundrede år fundet liv, der er tilpasset de ekstreme forhold i dybden. Mange dybhavsfisk kan fx udsende lys. Den tvebladede trådanglerfisk fanger sit bytte med lys som en fiskekrog. Den har lysende antenner, der lokker byttedyr hen foran dens mund.

2

Hafnium – et nyt grundstof

Da Niels Bohr holdt takketale for sin Nobel-pris i 1922 kunne han afsløre at hans forskerkolleger havde opdaget et helt nyt grundstof. Stoffet blev fundet i to stykker zirconiummineral der stadig findes i museets samling. Opdagelsen blev gjort på det institut, der siden fik navnet Niels Bohr Instituttet, og stoffet blev opkaldt efter det latinske navn for København: Hafnium. Hafnium bruges bl.a. i legeringer til elektroder og i kernereaktorers kontrolstænger.

3

Darwin og rankefødderne

Charles Darwin er kendt for evolutionsteorien, hvor han viste at arter udvikles langsomt og gradvist til nye arter. Men før han udgav sin banebrydende bog om 'Arternes Oprindelse' i 1859 havde han i årtier studeret arter som regnorm, duer og rankefødder. Rankefødder er en slags krebsdyr og Darwin skrev ikke mindre end fire store værker om dem. Darwins beskrivelse af evolutionsteorien var ikke en pludseligt opstået ide, men var baseret på årtiers detaljeret udforskning af arters variationer og udvikling.

4

Ekstremt mikroliv

Forskning i Jordens mikroskopiske liv er kilde til meget ny viden, der ændrer vores syn på naturen og vores eget liv. Bjørnedyr er en type mikroskopiske dyr der udfordrer vores forståelse af, hvad levende væsener kan. De kan overleve nedfrysning, udtørring og endda at blive sendt ud i rummet uden at tage skade. Den viden kan bruges i mange sammenhænge. Bjørnedyrers overlevelsessevne i ekstreme minusgrader kan fx inspirere forskning i hvordan menneskelige organer til donation kan opbevares og bruges længere tid end nu.

5

Giftige isbjørne og rovfugle

I samlingen har museet arktiske rovdyr, der er indsamlet gennem århundreder – særligt falke og isbjørne. Ved systematiske analyser og sammenligning af de mange genstande, kan man spore udviklingen i skadelige miljøgifte i Arktis, hvor især kviksølv dominerer. Når man både kender sted, årstal og kviksølvindhold i det enkelte dyr i samlingen, kan forskere studere, hvorfra og hvordan miljøgifte som kviksølv spredes og optages i naturen, og derved bidrage til at begrænse skaderne på miljøet og på dyrearterne.